

Prof. Dr. Doc. Petru DEREVENCO (1924-2017) - IN MEMORIAM

MEDIC, PROFESOR, OM DE ȘTIINȚĂ ȘI CREATOR DE ȘCOALĂ

Prof. Dr. Doc. Petru DEREVENCO devine din anii 1960-1970 creatorul Școlii de stresologie de la Cluj-Napoca: bio-medicina stresului / adaptării și sănătății mintale / somatice. Prin activitatea medicală, științifică și universitară integrează fiziologia și medicina omului sănătos, adaptologia și palestrica la efort, suprasolicitare, stres, endocrinologie, cu determinismul psihopatologic din psiho-somatică, patologia stres-dependentă și psihiatrie.

A fost membru de onoare al Academiei de Științe Medicale - 1996, cercetător științific principal gradul I, doctor în științe medicale, medic primar, profesor universitar, obține Premiul I al Ministerului Învățământului - 1963 și Medalia „Meritul științific” decernată de Academia Română 1966.

Cu o continuitate de peste 60 de ani, Prof. Dr. Doc. Petru Derevenco realizează cercetări multidisciplinare complexe, experimentale și clinice, instruieste și conduce colective de specialiști, comunică și publică valoroase lucrări științifice în țară și străinătate, scrie capitole în tratate, precum și monografii în domeniu, care reprezintă priorități pentru România.

CĂRȚI, TRATATE, CAPITOLE ÎN MONOGRAFII

Cărțile publicate (timp de 40 ani, având cuprins și rezumat în limba engleză) reprezintă - prin conținut, bogăție de informații, multitudinea de referințe bibliografice - adevărate manuale și ghiduri pentru cercetarea și practica ergonomică, sportivă și medicală:

- *Efortul și sistemul endocrin*, Ed. Dacia, Cluj-Napoca, **1976**;
- *Bazele fiziologice ale ergonomiei*, vol. I (în colaborare), Ed. Dacia, Cluj-Napoca, 1984;
- *Bazele fiziologice ale ergonomiei*, vol. II (în colaborare), Ed. Dacia, Cluj-Napoca, 1986;
- *Some psychological features of children and youth in Romania*, pp. 182-194, In: D. Saklofske, S. Eisenck (eds.), *Individual differences in children and adolescents*, Hodder & Stoughton, London, 1988;
- ***Stresul în sănătate și boală***, Ed. Dacia, Cluj-Napoca, **1992** (structurată în 10 capitole, 243 pagini, numeroase figuri și tabele, 635 referințe bibliografice);
- *Fiziologia efortului în sport*, Ed. Argonaut, Cluj-Napoca, 1998;
- *Influența stresului fizic și mental asupra sistemului cardiovascular în repaus și efort*, pp. 48-66, In: E. Gligor (ed.), *Patologia cardiovasculară la sportivi*, Ed. Casa Cărții de Știință, Cluj-Napoca, 2005;
- P. Derevenco, Ch. 2 - *General view about the stress* (pp. 67-80), Ch. 5 - *The forms of the stress* (pp. 133-142), Ch. 12 - *Abstracts* (pp. 205-216), Ch. 13 - *Stress in health and disease* (pp. 217-224), Ch. 15 - *Block diagrams of the stress* (pp. 263-278), In: J. Vincze (ed.), *Biofizika - Biophysics*, vol 30, NDP Kiadó, Budapest, HU, 2007;
- P. Derevenco, Cap. 3.5 - *Sistemul nervos și stresul* (pp. 60-66), Cap. 4 - *Unele aspecte biofizice ale sistemului endocrin* (pp. 85-112), Cap. 10.4 - *Manifestările stresului la aparatul circulator* (pp. 251-254), In: J. Vincze (ed.), *Biofizika - Biophysics*, vol. 38, NDP Kiadó, Budapest, HU, 2011;
- *Darwin și darwinismul*, Ed. Casa Cărții de Știință, Cluj-Napoca, 2011;
- P. Derevenco, Cap. 13 - *Oboseala* (pp. 159-170), Cap. 23 - *Teoria evoluției* (pp. 271-274), In: J. Vincze (ed.), *Biofizika - Biophysics*, vol. 44, NDP Kiadó, Budapest, HU, 2012
- M. Albu, P. Derevenco (eds.), ***Stres, stres ocupațional și burnout***, 168 pagini, Ed. Argonaut, Cluj-Napoca, **2015**.

REVISTE ȘTIINȚIFICE

Valoarea cercetărilor este relevată și de abordarea multifactorială, integrativă și dinamică în medicina stresului, prin gradientul: sănătate → stres → boală, în dimensiune bio-psiho-socială. Comunică și publică peste 260 lucrări științifice:

- în România în: *Fiziologia Normală și Patologică*; *Romanian Journal of Physiology*; *Fiziologia-Physiology*; *Studii și Cercetări Medicale* (Cluj-Napoca); *Clujul Medical*; *Timișoara Medicală*; *Igiena*; *Viața Medicală*; *Revista de Psihologie*; *Creier, Cogniție, Comportament*; *Palestrica*

Mileniului III;

- în reviste internaționale: *Naturwissenschaften* (Heidelberg); *Agressologie* (Paris); *Journal de Physiologie* (Paris); *Endokrinologie* (Leipzig); *Psychoneuroendocrinology* (London); *Endocrinologia experimentalis*; *Activitas Nervosa Superior* (Praha); *Sportarzt und Sportmedizin* (Köln); *Medicina dello Sport* (Torino).

Cu adevărat senior al stresologiei românești, Prof. Dr. Doc. Petru Derevenco realizează sinteze periodice privind progresele în medicina și cercetarea stresului:

- Derevenco, P., Un bilanț de cercetări internaționale despre stress (1936-1986), *Rev. Psihol.*, 33:327-334, **1987**;
- Derevenco, P., Romanian contributions to stress research, *Rom. J. Physiol.*, 33: 101-112, **1996**;
- Derevenco, P., Problematika stresului dezbătută într-o revistă de prestigiu. *Palestrica Mileniului III*, 6: 83-84, **2005**;
- Derevenco, P., Romanian scientific progress in internațional stress research and stress-aging medicine, *Fiziologia-Physiology*, 16 (1):9-14, **2006**.

PALESTRICA MILENIULUI 3

Palestrica Mileniului 3. Civilizație și Sport / Palestrica of the Third Millennium.

Civilisation and Sport - a fost fondată în anul 2000 la Cluj-Napoca de Prof. Dr. Doc. Petru DEREVENCO și Prof. Dr. Traian BOCU.

Este o revistă internațională de cercetare multi-disciplinară în cultura fizică, sănătate și medicina sportivă, cu 4 (patru) apariții anuale, indexată în Baze de Date Internaționale:

- EBSCO - Academic Search Complete, USA;
- DOAJ - Directory of Open Access Journals, Sweden;
- Index Copernicus - Journals Master List, Poland.

În România, Revista este avizată și certificată de:

- CNCS - Consiliul Național al Cercetării Științifice;
- CMR - Colegiul Medicilor din România;
- CFR - Colegiul Farmaciștilor din România.

Este o revistă de avangardă în domeniu și necesară în societatea umană, unde sedentarismul, obezitatea și sindromul dismetabolic, patologia stres-dependentă au devenit boli și handicap, care scad calitatea vieții și longevitatea.

Comitetul științific (Departamentele: biomedicale, sănătate și efort fizic + științe sociale și activități fizice) reunește personalități naționale și internaționale (America de Nord:

USA, Canada; Europa: Anglia, Franța, Germania, Danemarca, Spania, Portugalia, Ungaria, Republica Moldova; Asia: Japonia, India).

Structura revistei – Editorial, Lucrări originale, Studii de caz, Articole de sinteză, Actualități editoriale și Evenimente asigură o largă și aprofundată tematică, un instrument de cunoaștere și progres.

RESPECT, RECONFIRMARE, RECUNOAȘTERE

Academia Română, Academia de Științe Medicale, Ministerul Învățământului, Universitatea de Medicină și Farmacie „Iuliu Hațieganu”, la Congrese naționale și internaționale a fost onorat, recunoscut și apreciat prin numeroase distincții.

În anul 2014, la împlinirea venerabilei vârste de 90 ani, în continuă activitate creatoare, a fost aniversat de oficialități, colaboratori, prieteni și discipoli. I s-a înmănat *Diploma de excelență* și *Medalia Jubiliară*.

Prof. Dr. Doc. Pertu DEREVENCO (1924 - 2017) a intrat prin întreaga sa viață și muncă, operă și realizări, valoare și excelență în Cartea de Aur a Clujului medical și științific, universitar și academic.

Dan Riga și Sorin Riga

membrii ai Academiei de Științe Medicale și ai
Academiei Oamenilor de Științe din România